

На основу члана 56. став 2 и став 4. Закона о заштити природе (“Службени гласник РС” бр 36/09, 88/10 и 91/10-исправка и14/16), члана 12. Уредбе о проглашењу Специјалног резервата природе „Гоч-Гвоздац“ (“Службени гласник РС” бр. 99/2014“), а у складу са чланом 152. Статута Универзитета у Београду-Шумарског факултета, Савет Универзитета у Београду-Шумарског факултета доноси

ПРАВИЛНИК

о унутрашњем реду и чуварској служби Специјалног резервата природе „Гоч-Гвоздац“

I. ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим правилником регулишу се унутрашњи ред, организација, начин рада и опрема чуварске службе и основна правила организације противпожарне заштите Специјалног резервата природе “Гоч-Гвоздац“ (у даљем тексту: Резерват), односно ближе прописују правила из члана 56. став 4. Закона о заштити природе (у даљем тексту: Закон) по којима се на подручју Резервата спроводе режими заштите утврђени чланом 35. Закона и чл. 4,5,6,7 и 8. Уредбе о заштити Специјалног резервата природе “Гоч-Гвоздац“ (у даљем тексту: Уредба).

Члан 2.

Одредбе овог правилника односе се на кориснике заштићеног подручја у смислу члана 4. тачка 37. Закона (у даљем тексту: Корисник), односно на лица која имају пребивалиште или боравиште на подручју Резервата, власнике земљишта и других непокретности, правна и физичка лица и предузетнике (Закупац) који коришћењем непокретности, природних вредности и добара и на други начин обављају делатност или врше послове на подручју Резервата, као и на посетиоце Резервата.

Посетилац Резервата је лице које из научних, образовних, рекреативних, туристичких, спортских и културних потреба и разлога борави на подручју Резервата краће од 15 дана, као и лице у транзиту кроз подручје Парка природе (у даљем тексту: Посетилац).

Члан 3.

Управљање Резерватом, Уредбом, је поверено Шумарском факултету Универзитета у Београду. Послове управљања непосредно врши Центар за наставно-научне објекте (ЦННО) Наставна база “Гоч“ (у даљем тексту: Управљач).

Члан 4.

Корисници и Посетиоци дужни су да се придржавају одредаба овог правилника, упутстава са информативних табли и других ознака, као и упутстава или налога чувара Резервата и других овлашћених лица Управљача.

У планирању и предузимању радова и активности на подручју Резервата, Корисници и Посетиоци дужни су да поштују Закон, Уредбу и План управљања Резерватом.

Члан 5.

За коришћење Резервата и услуга Управљача, Корисник и Посетилац плаћају накнаду Управљачу, у складу са одредбама члана 70. Закона.

Висину, начин обрачуна и наплате накнаде Управљач прописује посебним актом, уз сагласност надлежног министарства (у даљем тексту: Министарство).

Члан 6.

Унутрашњи ред Резервата Управљач обезбеђује организовањем чуварске службе, сарадњом са локалним становништвом, јавним предузећима и другим привредним субјектима, установама и удружењима грађана, као и сарадњом са органима државне управе и локалне самоуправе.

II. КРЕТАЊЕ И БОРАВАК ПОСЕТИЛАЦА

Члан 7.

Улаз, пролаз и боравак на територији Резервата контролишу овлашћена лица Наставне базе. Кретање на подручју Парка дозвољено је по јавним путевима изван I зоне заштите, по уређеним теренима и стазама намењеним за спорт и рекреацију, и другим местима намењеним посетиоцима Резервата.

Улазак у Резерват моторним возилом може се забранити или ограничити, у складу са посебним прописом, ако се ради о транспорту опасних материја. Управљач може краткотрајно заустављати моторна возила на уласку у Резерват уколико на јавном путу заснује улазну станицу у складу са чланом 68. ст. 3, 4. и 5. Закона.

Начин заснивања и рада улазних станица Управљач ће прописати посебним актом, у складу са законом.

Члан 8.

Боравак на подручју Резервата је слободан и без ограничења осим на местима, у време и на начин утврђеним овим правилником.

Забрањен је улазак односно приступ без одобрења Управљача или пратње чувара Резервата на површине односно места на којима је Уредбом утврђен режим заштите I степена, као и на места и објекте за које је Планом управљања Резервата одређен такав режим посете због потребе очувања дивље флоре и очувања, прихране и праћења дивљих животиња. Када се ради о хитној интервенцији у случају пожара, елементарне непогоде или удеса или наменском коришћењу постојећих шумских и других службених путева, одобрење или пратња из става 1. овог члана не мора се прибавити, односно обезбедити, већ се те активности пријављују Управљачу.

Члан 9.

Површине, места и објекти из члана 8. овог правилника су нарочито:

Површине под режимом I степена заштите, укупне површине 113,68 ха утврђује се на четири локалитета:

1) локалитет „Брезна” површине 2,3225 ха са мешовитом састојином јеле, букве, црног бора и китњака одељење 90f.

2) локалитет „Крчаник” површине 5,0331 ха, чију основну вредност чини шума црног бора. (*Pinus nigra* var. *Coënsis*), одељење 88b.

3) локалитет „Савин лаз” површине 44,9147 ха, подручје обрасло заједницом субалпијске шуме букве (*Fagetum moesiacaе subalpinum tyricum*) где се појединачно јавља планински јавор *Acer heldrehiі* Orph.; одељења 26,27Ia,28a,б,ц,д,ф.

4) локалитет „Клисура Брезанске реке” површине 61,4094 ха, са реликтним полидоминатним шумским заједницама (одељења 19Ia, 20(deo), 21a, 21b, 22a, 22b(deo), 22c и 23a.

Површине, места и објекте из става 1. овог члана Управљач ће означити на видљив и јасан начин.

Члан 10.

Кретање, заустављање и паркирање моторних возила односно возила на моторни погон на путевима и приступ одређеним местима и објектима на подручју Резервата могу се, на основу договора са управљачима тих путева и органом надлежним за безбедност саобраћаја на путевима, регулисати, односно забранити или ограничити за све или одређене категорије учесника у саобраћају.

О режиму саобраћаја из става 1. овог члана јавност и учесници у саобраћају обавештавају се на погодан начин, а деонице путева и места у Резервата на којима није дозвољено кретање, заустављање или паркирање моторних возила видно се обележавају.

Забрањена је употреба возила на путевима супротно обавештењу и ознакама из става 2. овог члана.

Члан 11.

Камповање и логоровање ван грађевинских парцела и окућница сталних домаћинстава, породичних објеката за одмор и туристичко-угоститељских објеката допуштено је једино на местима посебно одређеним Планом управљања или просторним планом и уређеним за те намене.

Изузетно од одредбе става 1. овог члана, камповање или логоровање може се организовати уз пратњу чувара или одобрење Управљача на другом месту, у кратком трајању и за мањи број лица, а за потребе истраживачког рада и екотуризма.

Ложење ватре на отвореном огњишту, изван места одређених за камповање и логоровање, дозвољено је само на посебно уређеним и обележеним ложиштима, уз пријаву чуварској служби Парка природе.

Забрањено је камповање, логоровање и ложење ватре супротно одредбама ст. 1, 2. и 3. овог члана.

Члан 12.

Власници и корисници земљишта и других непокретности дужни су да допусте приступ и пролаз чуварима и другим овлашћеним лицима Управљача у вршењу службених радњи, као и лицима која са одобрењем Управљача обављају истраживачке и друге активности у Резервата.

Забрањено је спречавање или ометање чуvara и других овлашћених лица у вршењу радњи и активности из става 1. овог члана.

III. ЗАШТИТА ПРИРОДНИХ И КУЛТУРНИХ ВРЕДНОСТИ И ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Члан 13.

Корисници и Посетиоци дужни су да примењују мере заштите природних, културних и других вредности и животне средине у складу са одредбама Закона о заштити природе, Уредбе о заштити Специјалног резервата природе „Гоч-Гвоздац“, других закона о подзаконских аката и овог правилника.

Члан 14.

Биљке и гљиве које живе у слободној природи на подручју Резервата а којима је, Правилником о проглашењу и заштити строго заштићених и заштићених дивљих врста биљака, животиња и гљива („Службени гласник РС”, бр. 5/10 и 47/11), утврђен статус строго заштићених врста, није дозвољено сећи, кидати, ломити, чупати, сакупљати њихово семе и плодове, или их на други начин оштећивати и уништавати.

Животиње које живе, повремено или сезонски бораве у слободној природи на подручју Резервата, а којима је Правилником о проглашењу и заштити строго заштићених и заштићених дивљих врста биљака животиња и гљива (у даљем тексту: Правилник о дивљим врстама), утврђен статус строго заштићених врста, није дозвољено растеривати, узнемиравати, хватати, убијати и рањавати, нехотично и намерно тровати, сакупљати јаја и друге развојне облике, уништавати и оштећивати гнезда и остала места и објекте на којима се те животиње размножавају, одгајају младунце, склањају, бораве и хране.

Лице које на подручју Резервата нађе заштићену дивљу животињу утврђену Правилником о дивљим врстама, без одлагања, пријавиће чувару или другом овлашћеном лицу Управљача.

Лице из става 3. овог члана и Управљач могу се договорити да Управљач преузме обавезе, које се односе на нађене дивље животиње, утврђене одредбама члана 93. Закона, односно да обавести најближу ветеринарску организацију и Министарство, о чему Управљач саставља записник и води евиденцију.

Забрањено је поступање са строго заштићеним врстама дивљих биљака, животиња и гљива супротно одредбама ст. 1, 2. и 3. овог члана.

Члан 15.

Дивље врсте биљака, гљива, лишајева и животиња које су утврђене Уредбом о стављању под контролу сакупљања и промета дивље флоре и фауне („Службени гласник РС”, бр. 31/05, 45/05 – исправка, 22/07, 38/08 и 69/11) могу се сакупљати на подручју Резервата, на начин и под условима утврђеним наведеном уредбом.

Лица која врше сакупљање дивље флоре и фауне из става 1. овог члана на подручју Резервата дужна су да чувару Резервата (у даљем тексту: Чувар) или другом овлашћеном лицу Управљача пријаве дневне количине и врсте сакупљене флоре и фауне.

Сакупљање дивље флоре и фауне из става 1. овог члана није дозвољено на површинама на којима је Уредбом утврђен режим заштите I степена.

Сакупљање дивље флоре и фауне на површинама и местима која су утврђена чланом 9. тач. 2, 3. и 4. овог правилника, у шумама и шумском земљишту у државној својини није дозвољено сакупљање.

На земљишту у јавној и задружној својини на коме је Уредбом утврђен режим заштите II степена потребно је прибавити одобрење Управљача.

Сакупљање дивље флоре и фауне на земљишту у приватној својини на коме је Уредбом утврђен режим заштите II степена дозвољено је само власницима, односно корисницима тог земљишта.

Одобрење из става 4. овог члана може се привремено ускратити или ограничити због потребе очувања флоре и фауне.

Забрањено је сакупљање дивље флоре и фауне супротно одредбама ст. 1, 2, 3, 4. и 5. овог члана.

Врсте дивље флоре и фауне чије је коришћење и заштита регулисано прописима из области шумарства, пољопривреде, ловства и риболова могу се на подручју Резервата користити на начин и под условима из тих прописа.

Члан 16.

На подручју Резервата забрањено је уношење, односно садња, засејавање и насељавање алохтоних дивљих врста биљака и животиња.

Изузетно од одредбе става 1. овог члана, алохтоне врсте биљака могу се уносити на малим површина и у ограниченој бројности приликом спровођења мера антиерозионе заштите, заштите животне средине и пејзажног уређења, а алохтоне врсте фауне у циљу унапређења стања водених екосистема, насеља риба и ловне дивљачи, под условима и на начин утврђеним чланом 82. Закона и уз одобрење Управљача.

На подручју Резервата природе обавезни су контрола и сузбијање врста биљака и животиња које је Министарство прогласило за инвазивне.

Забрањено је поступање са алохтоним и инвазивним врстама биљака и животиња супротно одредбама ст. 1, 2. и 3. овог члана.

Члан 17.

Управљач ће на погодан начин јавно приказати и учинити доступним Корисницима и Посетиоцима спискове врста дивље флоре и фауне из чл. 14, 15. и 16. овог правилника са информацијама од значаја за њихово препознавање, заштиту и режим коришћења.

Члан 18.

Забрањено је, сходно члану 98. Закона, узимати из природе геолошка и палеонтолошка документа односно фосиле, минерале и кристале, који су проглашени заштићеним природним добрима или се налазе на објекту геонаслеђа и заштићеном налазишту.

Налазач геолошких и палеонтолошких докумената из става 1. овог члана која би могла представљати заштићену природну вредност, дужан је да исте пријави Министарству у року од осам дана од дана проналаска и предузме мере заштите од уништења, оштећивања или крађе.

Налазач и Управљач могу се споразумети да Управљач изврши пријаву и предузме мере из става 2. овог члана уместо налазача.

Забрањено је, сходно члану 25. Закона, оштећивање, уништавање, изношење и присвајање примерака биљака и животиња, минерала, кристалних творевина, фосилних остатака забрањено је остављање отпадака, употреба материја којима се могу загадити воде, исписивање графита и ложење ватре у тим објектима.

Члан 19.

Забрањено је оштећивати и уништавати предмете и објекте који имају културно-историјску вредност, односно својство или статус евидентираног или утврђеног културног добра.

Забрањени су разградња и други видови оштећивања или уништавања објеката који представљају истакнуте примере народног градитељства.

Управљач ће у сарадњи са надлежним институцијама за истраживање и заштиту културних добара, археолошког и етнографског блага сачинити попис предмета, објеката и места из ст. 1. и 2. овог члана на подручју Резервата.

Управљач ће на видан и погодан начин обележити објекте и места са културно-историјским вредностима на подручју Резервата.

Члан 20.

Забрањено је обављати радове и друге активности којима се могу изазвати неповољне промене животне средине, односно загадити тле, вода и ваздух, стварати прекомерна бука и индуковати зрачење штетно по људе и живи свет, а сходно прописима који регулишу област заштите животне средине.

У складу са чланом 57. Закона, за радове и активности, односно пројекте са могућим значајним утицајем на животну средину спроводи се поступак процене утицаја на животну средину или се без израде студије процене утицаја поступа по акту о условима и мерама заштите природе који издаје Завод за заштиту природе Србије (у даљем тексту: Завод).

Носилац пројекта дужан је да планиране радове и активности из става 2. овог члана писмено пријави Управљачу.

IV. ОБАВЉАЊЕ ДЕЛАТНОСТИ И КОРИШЋЕЊЕ ПРИРОДНИХ РЕСУРСА

Члан 21.

Гајење, заштита и коришћење шума врши се у складу са одредбама Закона о шумама и прописима донетим на основу тог закона, одредбама чл. 18. и 35. Закона о заштити природе, одредбама Уредбе о заштити Специјалног резервата природе „Гоч-Гвоздац“ и одредбама овог правилника.

Газдовање шумама у државној својини спроводи се према плановима развоја шумских подручја, основама газдовања, годишњим плановима газдовања шумама и извођачким пројектима.

Газдовање шумама сопственика врши се на основу програма газдовања и годишњих планова газдовања.

На подручју Резервата, Шумарски факултет Универзитета у Београду, Наставна база „Гоч“ као Управљач корисник је шума у државној својини.

Управљач обавештава Завод о донетим периодичним, годишњим плановима газдовања шумама и пружа основне податке о обиму, динамици и просторној расподели планираних радова.

Члан 22.

На површинама на којима је утврђен режим заштите I степена, забрањено је коришћење шума.

На површинама на којима је утврђен режим заштите II степена, забрањено је извођење радова на сечи шумског комплекса, осим узгојно-санитарних радова

На површинама на којима је утврђен режим заштите III степена, забрањена је чиста сеча и крчење шума, кресање лисника и непланско коришћење дрвне запремине у односу на циљеве и принципе газдовања шумама.

Крчење и чиста сеча шуме дозвољени су ради промене врсте дрвећа и узгојних облика шуме, изградње шумских комуникација и објеката, заштите и надзора природних вредности и за друге планске намене изградње и уређења простора у складу са законом.

Сеча и други облици уклањања или оштећивања репрезентативних стабала дрвећа и примерака заштићених, ретких и у другом погледу значајних врста дрвећа и жбуња су забрањени.

Члан 23.

Коришћење, заштита и уређење вода и заштита од штетног дејства вода врше се у складу са одредбама Закона о водама („Службени гласник РС”, број 31/10), Закона о заштити и одрживом коришћењу рибљег фонда („Службени гласник РС”, број 36/09), подзаконских аката, Уредбе и овог правилника.

Резерват обухвата делове сливног подручја Гвоздачке реке.

На површинама на којима је утврђен режим заштите I степена није допуштено коришћење вода.

На површинама на којима је утврђен режим заштите II степена ограничено је каптирање извора, изградња брана, хватање воде са водотока, извођење хидрогеолошких и хидротехничких радова и других активности.

Каптирање извора и одвођење воде и други хидротехнички радове се ограничавају на површинама где је утврђен режим заштите III степена.

Члан 24.

Планови управљања водама усклађују се са Уредбом и Планом управљања Резервата.

Јавно предузеће за управљање водама "Србијаводе" доноси планове и годишње програме управљања водама, води регистре заштићених области и катастре водних објеката на водним подручјима.

Управљачу је у обавези да стави на увид податке из регистра заштићених области и катастра водних објеката и друге податке од интереса за заштиту и коришћење вода на подручју Резервата које води у складу са законом.

Члан 25.

Експлоатација минералних сировина врши се у складу са Законом о рударству и геолошким истраживањима („Службени гласник РС”, бр. 44/95, 101/05 – други закон, 85/05 – други закон, 34/06 и 88/11), прописима донетим на основу тог закона, Уредбом и овим правилником.

На површинама на којима је утврђен режим заштите I степена забрањени су сви облици коришћења минералних сировина.

На површинама на којима је утврђен режим заштите II степена забрањена је експлоатација минералних сировина која не испуњава услове и мере заштите животне средине, природних и културних вредности, као и услове и мере заштите и одрживог коришћења шума, пољопривредног земљишта и туристичких простора, утврђене у складу са законом.

На површинама на којима је утврђен режим заштите III степена ограничена је експлоатација минералних сировина, као и коришћење шљунка, камена и глине из корита и обала водотока.

V. ЛОВ И РИБОЛОВ

Члан 26.

Активности лова на подручју Резервата обављају се у складу са одредбама Закона о дивљачи и ловству („Службени гласник РС”, број 18/10), Закона о заштити природе, Уредбе о заштити Специјалног резервата природе „Гоч-Гвоздац“, подзаконских аката и овог правилника.

Газдовање ловиштима на подручју Резервата врши се на основу програма развоја ловног подручја, ловних основа и годишњих програма газдовања ловиштима.

На подручју Резервата, Управљач односно Шумарски факултет Београд (Наставна база „Гоч“) је корисник Ловишта „Гоч-Гвоздац”.

Управљач, односно корисници ловишта обавештавају Завод о донетим годишњим плановима газдовања ловиштима и пружају основне податке о планираним ловним активностима.

На површинама на којима је утврђен режим заштите I степена забрањене су све активности лова, а на утврђеним и обележеним стаништима и местима прихране птица и других животиња забрањен је одстрел дивљачи.

На површинама на којима је утврђен режим заштите II степена забрањен је лов, осим за потребе одржавања здравственог стања и бројности дивљачи на простору Резервата.

На површинама на којима је утврђен режим заштите III степена лов је дозвољен у складу са ловном основном Наставне базе „Гоч-Гвоздац”.

Члан 27.

Заштита и коришћење фауне риба на подручју Резервата врши се у складу са одредбама Закона о заштити и одрживом коришћењу рибљег фонда, Закона о заштити природе, Уредбе о заштити Специјалног резервата природе „Гоч-Гвоздац”, подзаконских аката и овог правилник.

Управљач односно Шумарски факултет Београд (Наставна база „Гоч“) је корисник Рибарског подручја.

На Рибарском подручју дозвољене су активности рекреативног риболова.

VI. СПОРТ, РЕКРЕАЦИЈА И ТУРИЗАМ

Члан 28.

На подручју Резервата могу се организовати спортска такмичења и активности едукативног карактера, рекреације на води и снегу, риболову, планинарству, алпинизму и спелеологији, бициклизму, аутомобилизму, параглајдингу и другим областима уколико се тим активностима не оштећују или угрожавају природне вредности и квалитет животне средине.

На површинама на којима је утврђен режим заштите I степена, као и на утврђеним и обележеним стаништима и местима прихране птица и других животиња, забрањене су све спортске активности.

За такмичења из става 1. овог организатор прибавља одобрење Управљача и плаћа накнаду у складу са општим актом који доноси Управљач.

Организатор је дужан да такмичење пријави Управљачу најмање 30 дана пре дана планираног за његов почетак.

За планиране спортске активности код којих се основано претпоставља могућност утицаја на природне вредности Резервата и квалитет животне средине организатор, на основу обавештења Управљача, прибавља услове заштите природе које издаје Завод.

Забрањено је организовање такмичења без одобрења Управљача и противно условима датим у одобрењу.

Члан 29.

На подручју Резервата правна и физичка лица могу обављати делатност туризма и угоститељства, односно организовати туристичка путовања и туристичку посету и пружати услуге смештаја, исхране и пића у складу са одредбама Закона о туризму („Службени гласник РС”, бр. 36/09 88/10 99/11-др.закон и 93/12), Закона о заштити природе, Уредбе о заштити Специјалног резервата природе “Гоч-Гвоздац”, подзаконских аката и овог правилника.

Члан 30.

Туристичке групе и појединци могу у пратњи Чуvara или другог овлашћеног лица Управљача посећивати и разгледати локалитете и површине на којима је утврђен режим заштите I степена, из образовних и општекултурних разлога и потреба.

Управљач може за заинтересоване туристичке групе организовати обилазак других делова подручја Резервата.

Намераване посете односно обилазак из ст. 1. и 2. овог члана пријављују се Управљачу најмање 24 часа раније.

Управљач ће изградити и донети програм презентације Резервата којим ће ближе уредити допуштен начин и места посете, истовремени број Посетилаца на појединим местима и друга питања од значаја за разгледање Резервата и упознавање његових вредности, а посебно начин презентације вредности у оквиру активности екотуризма.

Члан 31.

За обављање делатности туризма и угоститељства из члана 30 и 31. овог правилника и за услуге Управљача из члана 31. овог правилника, плаћа се накнада у складу са општим актом Управљача.

VII. ИЗГРАДЊА ОБЈЕКТА И УРЕЂЕЊЕ ПРОСТОРА

Члан 32.

Изградња објеката и уређење простора на подручју Резервата врши се у складу са одредбама Закона о планирању и изградњи („Службени гласник РС”, бр. 72/09 81/09 24/11, 121/12,42/13-одлука УС и 50/13-одлука УС) и подзаконских аката, Просторног плана подручја посебне намене подручја Специјалног резервата природе („Службени гласник РС”, број 21/09), донетих урбанистичких планова, Закона о заштити природе, Уредбе о заштити Специјалног резервата природе, подзаконских аката и овог правилника.

На целом подручју Специјалног резервата природе „Гоч-Гвоздац“, забрањује се:

- 1) промена намене површина дефинисана одговарајућом просторно-планском документацијом и утврђеним режимима заштите;
- 2) измена морфологије терена, односно извођење радова који би могли да униште или наруше геоморфолошке карактеристике подручја;
- 3) градња на заштићеном простору природног добра, са изузетком градње на простору који је предвиђен за ту намену у складу са законом;
- 4) изградња магистралних путева;

Члан 33.

Планиране радове на изградњи објеката и уређењу простора, носилац радова односно инвеститор (у даљем тексту: Инвеститор) дужан је да писмено пријави Управљачу, у складу са одредбама члана 57. став 5. Закона.

Пријава из става 1. овог члана садржи основне податке о Инвеститору, врсти и обиму планираних радова, локацији и власништву на непокретностима.

Управљач ће, у року не дужем од 15 дана од дана подношења пријаве, доставити Инвеститору писано обавештење о томе да ли су радови Законом и Уредбом дозвољени, са упутством шта даље треба да ради како би прибавио акт о условима заштите природе, локацијску и грађевинску дозволу.

Управљач ће од Инвеститора тражити допуну пријаве уколико се на основу предочених података не може пружити меродавно и квалификовано обавештење.

Инвеститор је дужан да један примерак пријаве почетка грађења објекта предвиђене одредбама члана 148. Закона о планирању и изградњи достави и Управљачу.

Уз пријаву, у којој наводи планирану динамику радова, Инвеститор прилаже акт о условима заштите природе и грађевинску дозволу.

За мање монтажне објекте привременог карактера на земљишту у јавној својини утврђени одредбама члана 146. Закона о планирању и изградњи (киосци, летње и зимске баште, тезге и други покретни мобилијар, пловеша постројења, надстрешнице, спомен обележја и друго), чије постављање и уклањање обезбеђује и уређује локална самоуправа, потребна је сагласност Управљача.

Забрањено је радове на изградњи објеката и уређењу простора изводити односно обављати без пријаве из става 5. овог члана, а монтажне објекте из става 6. постављати без сагласности Управљача.

Члан 34.

На основу одредаба Закона о планирању и изградњи које се односе на објекте и радове за које се не издаје грађевинска дозвола и на основу акта којим Влада Републике Србије, сагласно одредбама члана 35. став 11. Закона, ближе прописује режиме заштите, поступак и начин њиховог одређивања и објекте, радове и активности који су забрањени или ограничени, Управљач ће утврдити и на погодан начин објавити списак радова на изградњи објеката и уређењу простора које Инвеститор није дужан да пријави Управљача.

VIII. ОДРЖАВАЊЕ ЧИСТОЋЕ И УПРАВЉАЊЕ ОТПАДОМ

Члан 35.

Одржавање чистоће и управљање отпадом на подручју Резервата врши се у складу са одредбама Закона о управљању отпадом („Службени гласник РС”, бр. 36/09 и 88/10), прописа донетих на основу тог закона, других закона и прописа који се односе на отпадне материје, Уредбе о заштити Специјалног резервата природе “Гоч-Гвоздац“ и овог правилника.

На подручју Резервата Уредбом је забрањено је:

- испуштање отпадних вода у водотоке и бацање отпадног материјала у њих

Регионални и локални планови управљања отпадом усклађују се са Уредбом и Планом управљања Резервата.

Члан 36.

Свако је дужан да сакупља и одлаже отпатке које ствара, на местима која су посебно уређена односно опремљена и према потреби, обележена за те намене.

Управљач ће поставити одговарајућу опрему, односно канте, корпе или кесе за привремено одлагање чврстих отпадака на местима која су предмет посете и организовати њихово прањњење и одвожење изван подручја Ретервата, осим на простору јавних скијалишта, у насељима и на површинама поред туристичких, смештајних и угоститељских објеката.

Управљач ће иницирати сарадњу са комуналним службама територијално надлежних јединица локалне самоуправе у области одржавања чистоће кроз организовано постављање и редовно прањњење контејнера за смеће у насељеним деловима подручја Резервата и местима окупљања већег броја Посетилаца.

Члан 37.

Власници и Корисници непокретности дужни су да их одржавају у чистом и уредном стању.

Обавезна је сеча трулог, престарелог и оштећеног дрвећа и жбуња и поткресивање грана и уклањање корова на земљишту у путном појасу и водном појасу, око јавних и привредних објекта, културних добара, историјских споменика и јавних чесми, иповршинама за рекреацију.

Корисници и сопственици шума дужни су да одржавају шумски ред у складу са прописима у области шумарства, укључујући и обавезу што краћег задржавања посечених стабала и огревног дрвета поред путева.

IX. ОБЕЛЕЖАВАЊЕ И ПОСТАВЉАЊЕ ОЗНАКА, ФОТОГРАФИСАЊЕ И СНИМАЊЕ ФИЛМОВА

Члан 38.

Управљач у року утврђеном Уредбом и на начин прописан одговарајућим подзаконским актом обележава Резерват као заштићено подручје таблама прописаног изгледа и садржаја које поставља на местима где јавни путеви улазе у Резерват, а границе Резервата обележава прописаним ознакама.

Управљач одговарајућим таблама обележава места и објекте где је приступ и боравак забрањен или ограничен.

Управљач поставља табле односно друге ознаке са информацијама о правилима унутрашњег реда.

Управљач поставља и друге табле и ознаке од значаја за спровођење режима заштите и презентацију вредности Резервата, као што су панои, билборди, планинарске стазе, места за камповање и логоровање, хранилишта, места за отпатке и друго.

Забрањено је оштећивање или уништавање и уклањање табли и натписа на таблама и других ознака из овог члана, као и њихово заклањање односно маскирање другим објектима.

Члан 39.

На подручју Резервата није дозвољено постављање информативних табли са називима правних и физичких лица и рекламних и других паноа без одобрења Управљача.

За постављање службених табли и других ознака које су утврђене прописима у области туризма, саобраћаја и јавних путева, шумарства, ловства, водопривреде и енергетике није потребно одобрење Управљача.

За постављање и држање табли и паноа из става 1. овог члана Управљач може наплатити накнаду у складу са општим актом Управљача.

Члан 40.

Фотографисање и снимање тонских и видео записа и филмова на подручју Резервата дозвољено је.

За радње из става 1. овог члана које се врше у комерцијалне сврхе потребно је прибавити сагласност Управљача и за њих се плаћа накнада на основу општег акта Управљача.

Ради прибављања сагласности из става 2. овог члана, организатор снимања односно заинтересовано лице пријављује планиране активности снимања Управљачу који је дужан да сагласност изда у року не дужем од 15 дана.

За активности фотографисања и снимања заинтересовано лице ће према потреби и обавештењу Управљача прибавити акт о условима заштите природе које издаје Завод.

Управљач може привремено или трајно ускратити сагласност уколико је приметан значајан неповољан утицај на природне вредности.

Физичко или правно лице које обавља или за чији рачун се обавља снимање фотографија, тонских и видеозаписа и филмова који се публикују односно приказују јавности, осим играних филмова, дужно је да један примерак снимљеног материјала достави Управљачу.

Х. ИСТРАЖИВАЧКИ И ОБРАЗОВНИ РАД

Члан 41.

На подручју Резервата могу да се врше научна и примењена истраживања и образовне активности у природи у складу са законима и прописима који уређују област научних и примењених истраживања и образовања и овим правилником.

Истраживања и образовне активности из става 1. овог члана допуштено је да се обаве на начин да се не изазову значајне неповољне промене или униште природне вредности као и да се не загади животна средина.

Члан 42.

За истраживања која могу имати утицај на вредности и обележја Резервата и за која је у смислу члана 57. ст. 3. и 4. Закона неопходно прибавити акт о условима заштите природе, носилац истраживања прибавља сагласност Управљача.

Да би прибавио сагласност из става 1. овог члана, носилац истраживања пријављује Управљачу планиране истраживачке радове и активности.

Пријава истраживања садржи податке о врсти, циљу, садржају, локацији, времену трајања, методама, средствима, опреми и алатима, руководиоцу и учесницима истраживања.

У пријави истраживања могу да се наведу потребе носиоца истраживања за услугама и помоћи Управљача у реализацији научног или примењеног истраживања.

Уз пријаву истраживања, носилац истраживања доставља акт о условима заштите природе.

Уз пријаву истраживања, за чије извођење је прописана обавеза прибављања дозволе, носилац истраживања доставља и дозволу надлежног министарства у складу са законом.

Сагласност из става 1. овог члана, коју Управљач издаје у року не дужем од 7 дана од дана пријема пријаве, садржи упутство о примени услова и мера заштите природе и правила унутрашњег реда, посебне услове, ако их има, у вези места, времена и начина извођења радова, обезбеђења пратње чувара или другог лица, као и могућност и услове пружања тражених услуга.

Забрањено је да се истраживање из става 1. овог члана започне или изводи без прибављене сагласности Управљача.

Члан 43.

Управљач може у поступку издавања сагласности одредити друго време од оног које је наведено у пријави ако оцени да постоји ризик по природне вредности, безбедност и здравље људи, о чему обавештава подносиоца пријаве пре издавања сагласности.

Управљач из разлога наведених у ставу 1. овог члана или непоштовања прописаних услова, може писмено наложити прекид истраживачких радова и активности.

Члан 44.

О истраживањима у области шумарства, педологије, хидрологије, климатологије и метеорологије, животне средине, туризма, саобраћаја, енергетике, просторног и урбанистичког планирања, демографије, културних добара и у другим областима за која се по правилу не прибавља сагласност Управљача, потребно је да носилац истраживања благовремено писмено обавести Управљача.

Обавештење садржи исту врсту података као и пријава истраживања.

Управљач ће одмах, а најкасније у року од два дана од пријема обавештења, пружити писмени одговор подносиоцу обавештења да је упознат са планираним истраживањима, могућностима пружања тражених услуга и помоћи, дати препоруке у вези поштовања правила унутрашњег реда и упутити подносиоца обавештења на евентуалну обавезу прибављања акта о условима заштите природе.

Забрањено је да се истраживања из става 1. овог члана започну или изводе уколико се о њима не обавести Управљач.

Члан 45.

Образовне активности на подручју Резервата, као што су школа у природи, теренска настава и семинари и стручне екскурзије потребно је благовремено писмено пријавити Управљачу.

Активности из става 1. овог члана не могу започети пре него што Управљач потврди пријем пријаве тих активности.

Пријава намераваних образовних активности мора садржати релевантне податке о врсти, циљу, садржају, времену трајања, организатору и броју учесника.

У пријави се могу навести и услуге односно помоћ која се очекује од Управљача.

Управљач ће одмах, а најкасније у року од два дана од дана пријема пријаве, писмено потврдити пријем пријаве образовних активности и обавестити подносиоца пријаве о посебним условима заштите природе и животне средине приликом обављања активности, ако их има, као и о могућностима и условима пружања тражених услуга или помоћи.

Члан 46.

У року од 15 дана од дана завршетка теренских истраживачких радова и образовних активности, носилац истраживања односно организатор образовних активности дужан је да Управљачу достави кратак извештај о току и главним резултатима спроведених истраживања и образовних активности.

О завршетку елабората односно публиковању резултата о извршеним истраживањима носилац истраживања дужан ја да обавести Управљача у року од 15 дана, као и да тај елаборат или публиковани рад достави Управљачу.

Правно или физичко лице које благовремено не поднесе извештај из става 1. овог члана, односно не достави обавештење и елаборат или рад из става 2. овог члана, Управљач може ускратити сагласност за наредна истраживања односно обавештење и услуге за обављање образовних активности.

XI. ЧУВАРСКА СЛУЖБА

Члан 47.

Спровођење правила унутрашњег реда и вршење непосредног надзора на подручју Резервата обезбеђује и врши чуварска служба.

Координацију послова организационих делова чуварске службе врши управник Специјалног резервата природе “Гоч-Гвоздац“ (у даљем тексту: Управник).

Чуварску службу чине, односно послове чуварске службе у својству лица са законским овлашћењима и обавезама, непосредно обављају чувари и руководиоци организационих делова (у даљем тексту: Руководилац).

Чувар може да истовремено обавља и послове чувара шума, ловочувара или рибочувара, а Руководилац и друге послове у оквиру радног места и стручне спреме којом располаже.

Чувар је, за свој посао у чуварској служби, непосредно одговоран Руководиоцу, а Руководилац је за свој посао у чуварској служби непосредно одговоран Управнику.

Број чувара утврђен је годишњим Планом управљања Специјалног резервата природе „Гоч-Гвоздац“, а врста и обим конкретних послова које Чувар обавља утврђује се уговором о раду или другим појединачним актом, у складу са законом.

Члан 48.

За време службе, Чувар носи службену одећу на којој је знак Резервата, знак заштите природе и знак Шумарског факултета Универзитета у Београду.

До ступања на снагу овог Правилника, Чувар ће носити униформу Шумарског факултета Универзитета у Београду (Наставна база “Гоч”).

Члан 49.

Чувар, за време службе може носити оружје, у складу са Законом о шумама, али га руководиоца чуварске службе не обавезује да мора носити службено оружје.

Врста, услови и правила ношења и употребе и начин чувања оружја, утврђени су одредбама закона којим се уређује набављање, држање, ношење, промет, превоз, поправљање и преправљање оружја, делова за оружје и муниције и општег акта Управљача.

Члан 50.

Чувар поседују службену легитимацију којом доказује идентитет, статус службеног лица и овлашћења у складу са Законом.

Чувар је дужан да у вршењу одговарајућих службених радњи претходно покаже службену легитимацију.

Службену легитимацију чувару издаје Управљач на обрасцу који прописује Министар.

О издатим легитимацијама Управљач води евиденцију.

Чувар који је престао да врши чуварску службу, дужан је да службену легитимацију у року од три дана од дана престанка службе врати Управљачу, коју ће Управљач одмах поништити и ту чињеницу унети у евиденцију из става 4. овог члана.

У случају губитка или нестанка службене легитимације Чувар је дужан да о овоме одмах обавести Управљача.

Изгубљена или нестала легитимација брише се из евиденције о издатим легитимацијама, а чувару се издаје нова легитимација.

Члан 51.

Рад чуварске службе организује се тако што Чувар врши непосредни надзор и контролише спровођење правила унутрашњег реда на једном чуварском рејону.

Чуварски рејон у смислу овог правилника, чини газдинска јединица или део газдинске јединице и простор изван државне шуме у окружењу или непосредном суседству који представља компактну целину у погледу конфигурације терена и могућности надгледања. Чувар је одговоран за унутрашњи ред у рејону за који је задужен.

Чувар свакодневно врши обилазак делова рејона или рејон у целости.

Чувар има право и обавезу да изврши потребну службену радњу у било ком чуварском рејону на подручју Резервата.

Рад Чуvara повремено и по потреби организује се у пару или са више чувара истовремено, кроз рад у сменама или дежурства, патролни обилазак и стационарне контроле или комбиновањем напред наведених метода, односно другом применом теренског рада.

Управљач ће посебним актом утврдити и на погодан начин објавити чуварске рејоне, са њиховим називима, површинама, именима Чуvara и одговарајућим картографским приказом.

Члан 52.

У вршењу чуварске службе, дужност Чуvara је:

1) да контролише односно надгледа кретање и активности Посетилаца и других Корисника, посебно везаним за:

– градњу, реконструкцију и доградњу објеката, транспорт грађевинског материјала и друге радове који се у складу са законом сматрају изградњом објеката,

– коришћење минералних сировина, односно камена, шљунка, песка, дробине, земље и тресета,

– коришћење шума, односно сечу, крчење, кресање и паљење дрвећа, извлачење, одлагање и транспорт дрвних сортимената, сакупљање семена и друго,

– коришћење флоре и фауне, односно сакупљање и брање биљака, гљива и животиња и њихових развојних облика и шумских плодова и друго,

– лов, гајење и коришћење дивљачи,

– риболов,

- употребу моторних возила и пловила,
 - постављање објеката на води и монтажних и привремених објеката,
 - улазак у зоне, места и објекте у којима је посета забрањена или ограничена,
 - камповање, логоровање,
 - ложење ватре на отвореном и примену правила и мера заштите од пожара,
 - организацију и одвијање спортских такмичења и других манифестација,
 - одлагање отпада;
- 2) да прати стање биљних и животињских врста и других вредности Резервата и води евиденцију о њима;
 - 3) да пружа помоћ и сарађује са локалним становништвом и другим носиоцима стварних права на непокретностима у циљу заштите природе, решавању имовинско-правних односа и накнади штете услед ускраћивања или ограничавања права коришћења и примене мера заштите;
 - 4) да пружа податке, помоћ и услуге Посетиоцима при обиласку и разгледању Резервату;
 - 5) да прати и пружа друге потребне услуге организаторима и учесницима научних и других истраживања и образовних активности;
 - 6) да сарађује са корисницима природних ресурса и привредним субјектима, посебно у области пољопривреде, водопривреде, енергетике, рударства и туризма;
 - 7) да сарађује са надлежним инспектором и обавести га о чињеницама које се односе на његов делокруг рада;
 - 8) да сарађује се органом унутрашњих послова и према указаној потреби тражи његову помоћ;
 - 9) да саставља записник, обавештава Руководиоца и Управника Резервата и обавља друге овде непоменуте послове, у складу са законом и актом Управљача;
 - 10) да обавештава други надлежни орган о вршењу забрањених односно противправних радњи које су регулисане прописима из надлежности тог органа и о њиховим извршиоцима уколико су познати.

Члан 53.

Када Чувар утврди или основано претпостави да је Посетилац, односно Корисник заштићеног подручја учинио радњу супротно правилима унутрашњег реда или мерама заштите природе прописаним у складу са законом, овлашћен је, и то:

- 1) да легитимише лице затечено у вршењу недозвољених радњи, а лице затечено без личних исправа чији му идентитет није познат, приведе надлежном органу унутрашњих послова;
- 2) да затражи да му лице предочи/покаже сагласност, дозволу, одобрење, пријаву радова, улазницу или други документ којим доказује статус Корисника односно Посетиоца и неко од права у вези радова и активности које обавља;
- 3) да изврши преглед свих врста возила, пловних објеката и товара;
- 4) да изврши сваки преглед, осим станова и других просторија за чији је преглед потребан судски налог, а посебно преглед:
 - пртљага и личних ствари,
 - улова и средстава за лов и риболов,
 - алата и средстава за сакупљање биљака и животиња;
- 5) да привремено одузме предмете и средства којима је извршен прекршај или кривично дело и предмете који су настали или прибављени извршењем таквог дела, укључујући делове и примерке живог и неживог света, као и да ове предмете, без одлагања, преда управљачу заштићеног подручја ради чувања;
- 6) да затражи успостављање претходног стања, односно нареди мере за спречавање и уклањање штетних последица, а посебно:
 - привремено забрани радове и активности које се обављају без прописаних сагласности или одобрења, као што су научна и друга истраживања, образовне и спортске активности и слично,
 - забрани на лицу места радове и активности које се обављају противно одредбама овог правилника и правилима противпожарне заштите,
 - нареди пуштање на слободу односно враћање у природу здравих и неповређених примерака животиња уколико је то за њих безбедно.

Члан 54.

Када утврди да је учињена радња супротно правилима унутрашњег реда или мерама заштите природе прописаним у складу са законом, Чувар сачињава записник.

Записник садржи детаљан опис затеченог стања и чињенице које указују на чињење или нечињење радње супротне правилима унутрашњег реда или мерама заштите природе.

У записник се обавезно уносе релевантне чињенице везане за:

- податке о извршиоцу недозвољене радње, ако је познат извршилац са свим личним подацима (име, име оца, презиме, матични број грађана и адреса), а ако је непознат извршилац, у записник се уноси да је извршилац радње непознат,
- начин и време извршења радње, средства и алате којима је радња извршена,
- податке о сведоцима и другим расположивим доказима ако постоје,
- насталу штету, документована што тачнијим подацима и по могућству фотографијом,
- податке о одузетим предметима и средствима из члана 60. тачке 5. овог правилника.

Записник се доставља, и то:

- правном или физичком лицу,лицу које учествоје у недозвиљениј радњи, организацији или институцији над чијим је радом, поступцима и активностима вршена контрола,
- Руководиоцу Резервата,
- Управнику Резервата,
- другој заинтересованој страни ако присуствује контроли.

Управљач ће прописати образац записника из овог члана.

Члан 55.

О привремено одузетим предметима из члана 53. овог правилника, Чувар издаје потврду са тачним подацима о врсти одузетих предмета и њиховој количини.

Управљач обезбеђује услове за одржавање и чување привремено одузетих предмета, и предузима радње за даље поступање за примерцима одузетих и нађених животињских или биљних врста, минерала, кристалних творевина, фосилних остатака и артефаката, укључујући њихово збрињавање док се ствар не реши.

О привремено одузетим предметима Управљач води евиденцију са подацима о врсти, количини, разлогу привременог одузимања, лицу коме су предмети привремено одузети и Чувару који је предмете привремено одузео.

Члан 56.

Чувар у вршењу службе поступа стручно, ауторитативно и одговорно, у складу са овлашћењима која има, водећи посебно рачуна о угледу Управљача.

Чувар води дневник, односно евиденцију дневних активности, чији садржај прописује Управљач.

Члан 57.

Чувар полаже стручни испит у складу са програмом који прописује Министар. Управљач сам организује или на други начин обезбеђује обуку, стручно усавршавање и проверу знања и вештина Чуvara.

Члан 58.

Чувар је опремљен и радном одећом, средствима везе и превоза, потребним апаратима и инструментима и алатом, у складу са општим актом Управљача.

Члан 59.

На основу записника и обавештења Чуvara о учињеној забрањеној односно противправној радњи, Управљач сходно стеченим околностима, врсти дела и статусу починиоца подноси одговарајућу пријаву или захтев за покретање прекршајног поступка.

XII. ПРОТИВПОЖАРНА ЗАШТИТА

Члан 60.

На подручју Резервата планирају се и спроводе мере заштите од пожара у складу са Законом о заштити од пожара („Службени гласник РС”, број 111/09), Законом о шумама и

прописима донетим на основу тих закона, планом управљања Резервта и плановима заштите од пожара.

Управљач доноси план заштите од пожара за подручје Резервта у складу са одредбама члана 47. Закона о заштити од пожара и одредбама Уредбе о разврставању објеката, делатности и земљишта у категорије угрожености од пожара („Службени гласник РС”, број 76/10).

У складу са Законом о шумама, Управљач доноси планове заштите шума од пожара за шумско подручје Резервата.

Планом и програмом управљања Резервата утврђују се годишњи оперативни задаци на заштити од пожара.

Управљач ће на погодан начин објавити односно јавно истакнути изводе из планова заштите од пожара, са основним правилима заштите од пожара и поставити одговарајуће ознаке на терену.

XIII. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 61.

Надзор над применом овог правилника врши Министарство.

Члан 62.

Управљач ће најкасније у року од шест месеци од дана ступања на снагу овог правилника донети акта предвиђена овим правилником.

Члан 63.

Управљач ће извод из овог правилника, са основним правилима унутрашњег реда и забрањеним радњама односно активностима истакнути на погодан и видан начин у

насељима, туристичким центрима и локалитетима, објектима Наставне базе „Гоч“ и на свим другим одговарајућим местима.

Члан 64.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од објављивања у „ Службеном гласнику РС „, уз претходно прибављену сагласност министарства.

ПРЕДСЕДНИК САВЕТА

Проф. др Градимир Данон